

Veto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 13, '86-'87
Nr. 25, dd. 30 maart 1987
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verant. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Gents studentenblad

Schamper opgedoekt

Nog maar net hadden wij hier op Veto onze bijdrage geleverd over de perikelen rond De Morgen en andere aanslagen op de persvrijheid, of daar bereikte reeds gelijkaardig nieuws, ook al uit Gent, onze oren: Schamper, het blad van de RUG-studenten en als u wil het broertje van Veto, zou zijn opgedoekt. Gebrek aan objectiviteit en tendentieuze berichtgeving zijn enkele van de oorzaken die hiervoor werden aangegeven. Omdat wij bij Veto zelf enkele jaren geleden iets gelijkaardigs hebben meegemaakt, en ook omdat studentenbladen als informatiekanaal zo belangrijk zijn, besloten we het hele zaakje eens grondig te onderzoeken. Na vele telefoontjes, speurwerk in ons archief en talloze koppen zwarte koffie, slaagden we erin om het 'geval Schamper' exclusief voor u te reconstrueren.

De vroegste aanleiding tot het 'geval Schamper' dateert van precies twee jaar geleden. In het voorjaar van '85 bracht het blad als zoveel andere Belgische bladen in die periode een zogenaamd Pausnummer uit. Op de voorpagina prijkte een grote ludieke cartoon, vergezeld van een satirisch stukje waarbij de paus zinnen in de mond werden gelegd als "Ik hield trouwens van die inlegkruisjes. Ze zaten zo lekker tussen je benen" en "Ik vind mijn kruis mooi. Waarom zou ik het dan niet laten zien?"

Dergelijke uitspraken werden destijds wel meer in de mond genomen en mogen op zich vrij onschuldig klinken, in Gent vormden ze de gedroomde aanleiding om de sowieso als 'links' bekend staande redactie (waar hebben we dat nog gehoord?) eens goed aan te pakken. Vooral rektor Cotténie was opgetogen over de misstap. Hij had immers al eens geprobeerd om de subsidies van Schamper te laten intrekken naar aanleiding van een

vroeger nummer waarbij in het blad zwaar werd uitgehaald naar de uitreiking van de eredoktoraten. Toen oordeelde de Gentse Raad van Beheer dat het blad nog een kans moest krijgen. Na het pausnummer waren ook de laatste verdedigers van het blad (en dat waren eigenaardig genoeg niet de studentenvertegenwoordigers) overtuigd; de subsidies zouden worden opgeschort tot er een pluralistische redactie zou zijn samengesteld.

Een en ander had tot gevolg dat Schamper in het begin van het academiejaar '86-'87 een tijdlang niet kon verschijnen. Maar uiteindelijk werd toch een voorstel uitgewerkt waarmee alle betrokken partijen zich konden verzoenen. Er zou een redactieraad worden opgericht, samengesteld uit drie redacteuren en twee leden van de Gentse Studenten Raad (vergelijkbaar met onze Loko), die zou moeten waken over de naleving van de gedragscode door de redactie. Daar-

naast zou de raad ook alle ingezonden klachten moeten behandelen en eventueel sancties treffen tegen zondige redacteuren. Beroep tegen getroffen beslissingen zou enkel nog mogelijk zijn bij de Gentse Studenten Raad. Als er aan die redactieraad al positieve kanten zaten voor Schamper, dan was het zeker dat er nu meer subsidie voor het blad werd voorzien, z'n 350.000 frank in '86. Maar dat geld werd slechts in schijven uitgekeerd, omdat Schamper elke uitgave moest verantwoorden tegenover de studentenbeheerder. Dat is de student die belast is met de verdeling van de subsidies over de verschillende geleidingen van de Gentse Studenten Raad (GSR).

Die studentenbeheerder werd voor Schamper meteen een zeer belangrijk figuur. Voor de publicatie van elk afzonderlijk nummer immers was van zijn zij af of neen afhankelijk. Geen gezonde situatie en zeker niet van dien aard om de relaties tussen Schamper en GSR te verbeteren. Vooral tijdens het huidige academiejaar waren die relaties eerder koeltjes. Herhaaldelijk werd er vanuit het GSR via persoonlijke contacten of via de redactieraad kritiek geuit op de inhoud van het blad. Er zou "niks meer instaan", de studenten konden er "geen enkel stukje objectieve informatie" meer in vinden, kortom, het peil van Schamper was gezakt tot een voor het GSR bedenkelijk niveau. Bovendien bleek de redactie zich van de geformuleerde kritiek weinig aan te trekken en boerde op dezelfde manier lustig verder. Dat de bom op een keer zou moeten barsten, was gezien de gespannen sfeer duidelijk, alleen was nog niet duidelijk wanneer en waarover.

De druppel

Op vrijdag 13 maart (jawel) verscheen in Schamper nr. 245 een artikel over de verkiezingen voor de Gentse Raad van Beheer onder de titel "There we go

Werken

We zullen er ons bij moeten neerleggen: een universitair diploma is deze dagen niks meer waard. Alleen de combinatie Rechten-Economie-Burgerlijk biedt nog een wazig beetje perspectief. Kun je even goed je tijd komen verprutsen op 's Meiersstraat vijf, daar kost een pint twaalf frank en dan bekijken je vrienden je vol ontzag als een orthodoxe revolutionair. Althans dat hopen we. Pagina 2 en 5.

Sison

Boze tongen beweren dat we al eens linksig uit de hoek durven komen. Aangezien het welslagen van de revolutie vereist dat onze ware bedoelingen geheim blijven, sussen wij u dus in slaap met meisjes van goeden huize als, pakweg, Betty Mellaerts om u dan ineens een kommunist in de maag te splitsen. Pagina 4.

Habemus papam

Het vaderland heeft er een, onze Alma Mater heeft er een en het VRG heeft er nu ook een kakelverse. Alleen Veto moet het stellen met een voorlasnog minder duidelijke soort. Want zij hebben allemaal een roerganger met een onvervalste rechtskundige opleiding. En wij niet. En dat is niet eerlijk. Pagina 3.

Breipriemen

Voor ons is het gedaan met het gehannes met breipriemen en de eindeloze discussies over trips naar Amsterdam, want wij hebben de raad van Wivina De Meester opgevolgd en een pak kondooms gekocht. Het schakelt respectievelijk de bezoeken van de rijkswacht en het geldgebrek wel niet helemaal uit, maar het helpt. Anderen zijn nog niet zo ver en zitten dus nog altijd door te zagen over abortus. De sukkelaars. Pagina 3.

Vermoord?

De redactie van Schamper is niet van plan zich bij de beslissing van de GSR neer te leggen. Volgens haar is die beslissing trouwens enkel en alleen genomen om te laten zien dat de GSR in Gent "alles in handen heeft, zelfs de pers". Naar het voorbeeld van De Morgen zal ze proberen om een alternatief blad uit te brengen met als titel *Vermoord*. Daarin zullen alsnog de kandidaten voor de Raad van Beheer worden voorgesteld. Het enige probleem is van financiële aard. Aangezien Schamper voor elk nummer een publikatiebono moest afhalen bij de studentenbeheerder, is er voor de uitgave van *Vermoord* geen enkele frank beschikbaar. Daarom is men nu drifdig op zoek naar sponsors en schenkers teneinde zo snel mogelijk de benodigde 15.000 fr. bij elkaar te krijgen. Maar uiteindelijk zal dat volgens de redactieleden zelf wel lukken. De GSR van haar kant is ook niet van plan om het geplande verkiezingsnummer achterwege te laten. Zij zullen dus eveneens met een blad op de proppen komen waarin ongeveer hetzelfde zal staan als in *Vermoord*. Als dat blad nu ook nog Schamper zou heten, zou de ironie alvast compleet zijn. (RL)

Misbruik inschrijvingsgelden

Tavernier reageert woedend

Vorige academische raad sloeg een woedende Tavernier met de vuisten op tafel. Wat was er namelijk gebeurd? De studentenvertegenwoordigers hadden het gewaagd om de uitleg die hij gaf omtrent de besteding van het inschrijvingsgeld in twijfel te trekken (heel wat personeelsleden aanwezig op de academische raad deden dit trouwens ook). In dit artikel kan je lezen met welke ongelofwaardige versie Algemeen Beheerder Tavernier naar voren kwam, en wat de houding van de studenten in dit verband is. Er wordt nog maar eens aangegevoeld hoe vlot de academische overheid omspringt met het geld van de studenten.

Veto had het er al over. Er waren sterke vermoedens dat het geld van de verhoging van het inschrijvingsgeld van het academiejaar 1986-'87 niet naar de sociale sektor zou gaan. Het tekort in deze sociale sektor (door de Sint-

Annamaatregelen) was echter de enige reden geweest om het inschrijvingsgeld te verhogen. Indien onze vermoedens bevestigd werden, zou dit betekenen dat de universiteit haar privé-potje met 42 miljoen zou verhogen, gebruik makend van de sfeer van inlevering en besparingen. De procedure inzake het gebruik van de inschrijvingsgelden kwam ons erg duister over. Nu is er echter al meer klaarheid gekomen over de bestemming van de gelden. Voor die klaarheid hebben we zelf moeten zorgen, want de heer Tavernier was hier spijtig genoeg niet toe in staat. In totaal hebben we nu al vijf verschillende versies gekregen van de heer Tavernier. Telkens paste hij zich aan bij de gegeven kritiek en bedacht een nieuwe variant. Zo was er zelfs op een gegeven moment sprake van 2 naast elkaar bestaande boekhoudkundige systemen om het niet geaffekteerd patrimonium van de KU Leuven te beheren. Kompleet uit de lucht gegrepen, blijkt achteraf. Gelukkig zijn er nog wel mensen aan de universiteit die weten hoe een boekhouding werkt, of die het duidelijk willen uitleggen, zodat wij wat inzicht kregen in de ganse problematiek.

De vijfde versie van Tavernier kregen

de studenten op de laatste academische raad, waar de begroting 1987 op de agenda stond, onder hun neus geschoven. In deze versie erkent Tavernier dat inkomsten uit de inschrijvingsgelden van het academiejaar '86-'87 wel degelijk in de boekhouding van 1986 moeten ingeschreven worden. Het betreft hier echter niet de volledige inkomsten want er zijn een heel pak studenten die hun inschrijvingsgeld pas volledig betalen in de maand januari. Dit geld wordt dan ook in de boekhouding van 1987 ingeschreven. Twee derde van het inschrijvingsgeld zou in 1986 geïncasseerd zijn en één derde in 1987. Dit geeft dan ook inzicht in de verdeling van de verhoging van het inschrijvingsgeld: 28 miljoen in de boekhouding van 1986 en 14 miljoen in 1987. Met dit gegeven als uitgangspunt kom je tot de vaststelling dat een deel van de verhoging van het inschrijvingsgeld in 1986 ingeschreven staat, terwijl er geen geld gaat naar de sociale sektor in 1986. Waar gaat dat geld dan wel naar toe?

In de vijfde versie van Tavernier wordt in de boekhouding van 1986 een zogenaamd provisie ingeschreven voor de toelagen aan de sociale sektor in

BELGIE-SCHOTLAND — Volgende woensdag gaat in het Astridpark van Anderlecht de zoveelste belangrijke wedstrijd voor de Rodé Duivels door. Een gebeurtenis waar iedere rechtgeaarde unitarist ongeduldig naar uitkijkt. Veto ging een van 's lands oudgedienden opzoeken: Walter Meeuwis op pagina 6. (Foto Pascal Grooten)

Gesprek met José Maria Sison

“Ook God staat radikale middelen voor”

“**A**kties van leger en politie, niet sociale en economische hervormingen, vormen de onmiddellijke oplossing voor terreurdaden.” Aan het woord is president Corazon Aquino van de Filippijnen. De eilandengroep is, sedert de val van diktator Marcos, niet meer uit het wereldnieuws weggeweest. De droom is voorbij. Rechts probeert met alle mogelijke middelen de macht van de grootgrondbezitters intact te houden, terwijl de kommunisten boos zijn omdat Aquino niet snel genoeg werk maakt van de beloofde landhervormingen, en omdat ze het opdoeken van de Amerikaanse basissen op de Filippijnen voorlopig heeft ‘uitgesteld’.

José Maria Sison: “De strijd is natuurlijk meer dan enkel maar een militaire strijd. Meer wapens verwerven is belangrijk omdat het een transfer van macht inhoudt. Je moet da. bekijken in de dialectiek van de strijd. (Foto Peter Vermeiren)

Beide partijen proberen met geweld hun stem kracht bij te zetten, en tussen die twee schippert de president, die, zo zullen velen zeggen, nu toch voor de druk van rechts is bezweken. Die mening dient allicht wat genuanceerd te worden. Er spelen op de Filippijnen factoren mee die Aquino niet zomaar in de hand heeft. Zo zullen het wel in de eerste plaats de Amerikanen zelf zijn die hun strategisch zeer belangrijke legerbasissen willen behouden. Als Aquino het roer al te heftig durft om te gooien, staan de VS-soldaten de dag erop om de trappen van haar paleis. Een tweede zwaard dat de president boven het hoofd hangt, is de grote internationale schuld die Marcos bijgeenspaard heeft. De Filippijnse regering heeft daaromtrent onlangs een regeling met het Internationaal Monetair Fonds aanvaard, en die overeenkomst is niet van die aard om de arme Filippijnse boer meteen veel gelukkiger te maken. Eén van de grote tegenstanders van die regeling, José Maria Sison, was enkele weken geleden met zijn vrouw en kameraad Juliet de Lima, voor een achtdaags bezoek in ons land. We hadden een gesprek met hem.

José Maria Sison is al een tijdje met de revolutie in zijn land bezig. In 1959 promoveerde hij aan de ‘University of the Philippines’, en toen al richtte hij de studieringen op waaruit naderhand de ‘Katabaang Makabayan’ (de Patriottische Jeugd) en later de Kommunistische Partij van de Filippijnen (CCP) en haar gewapende arm, het New People’s Army (NPA), zouden groeien. In november 1978 werd Sison daarvoor overigens door het leger opgepakt; hij zou pas in 1985 terug het daglicht zien, vrijgelaten op bevel van Corazon Aquino, en tegen de zin van de legerleiding.

Sison: “Ik ben trots om te zeggen dat ik één van de eerste studenten was om na te denken over de sociale revolutie. Ik ontdekte dat het progressief liberaal denken niet langer de restanten van de democratische revolutie op de Filippijnen kon leiden. In de era van het moderne imperialisme en de proletarische revolutie is die taak weggelegd voor de arbeidersklasse, en omdat zij de meest vooruitaanstaande productieve kracht vormt.”

De CCP en haar guerilla-strijders zijn, na de vlucht van Marcos, nog steeds

Landlord

Sison: “Eerst toon je de boer hoe hij met de rente die hij betaalt in feite al lang het land had kunnen kopen dat hij bewerkt, terwijl de landlord gewoon op zijn gat zit en rente in en winst maakt op het zweet van een ander. Zo krijg je hen georganiseerd. Daarna ga je onderhandelen: de grootgrondbezitter kan nog zo’n 50% van de oude rente krijgen. Denk nu echter niet dat daar brutaliteit mee gemeoid gaat. Er zijn verschillende stadia. Wanneer het systeem bestaat uit het afdragen van een deel van de oogst aan de eigenaar, dan houd je hem gewoon onwetend over de actuele produktie, en verdeel je het gewonnen stukje onder de boeren.”

“Grootgrondbezitters kan je in twee categorieën onderverdelen. Verlichte landlords zijn bereid om de regels van de landhervorming te volgen. Onverlicht zijn diegenen die weigeren. En als ze naar geweld grijpen, noemen we ze despotisch. Van die landeigenaars kan dan een voorbeeld gemaakt worden van wat gebeurt als iemand het Revolutionary Government niet gehoorzaamt. Hij zal niet alleen zijn land verliezen, maar ook dienen te betalen voor al het bloed dat hij vergoten heeft. De landlords zijn de brutalen. Wanneer ze aanvoelen dat je de boeren organiseert, roepen ze de politie en schieten je neer.”

“De klasse van de grootgrondbezitters moet je elimineren via de politiek, niet door de likwidatie van haar leden. Een landlord die geweld gebruikt om

een boerenleider te doden, wordt niet gestraft omdat hij een landlord is, maar omdat hij een misdadard heeft begaan.”

Machetes

Veto: Maar het NPA kan zijn beslissingen niet ten uitvoer brengen zonder gewapende macht?

Sison: “De boeren mogen de grootste demonstraties houden voor landshervormingen, ze worden enkel neergeschoten. Er bestaat dus een zekere noodzaak in het gewapende verzet zoals dat op de Filippijnen gegroeid is.”

Veto: Bewapent het NPA de boeren?

Sison: “Natuurlijk. Het NPA is in de eerste plaats een boerenleger. Iedere

keer dat de voltijdse guerilla (met automatische geweren!) wapens overtuigt, worden die doorgespeeld naar de meer lokale milities en reservetroepen, die tot voor kort alleen over primitieve wapens, zoals speren en machetes, beschikten.”

Veto: Vallende er veel slachtoffers in die oorlog op het platteland?

Sison: “Noem me niet cynisch, maar ik denk dat er meer arme mensen zijn die sterven door één of andere ziekte, omdat er geen medicijnen zijn of in de eerste plaats al omdat ze ondervoed zijn, dan dat er sterven op het ‘slachveld’.”

“Veel erger dan het geweld van de oorlog, is het geweld van de dagelijkse uitbuiting. In de gewapende revolutie krijgen de mensen tenminste de kans om zich daarvan te bevrijden. Kristenen mogen niet vergeten dat zelfs God in het Oude Testament... (Sison lacht als wij in de lach schieten, en hij weet heel goed waarom — in de Bijbel staat ook nog iets als het Nieuwe Testament) radikale middelen voorstaat om bepaalde problemen op te lossen. Er is een stuk chirurgisch ingrijpen nodig om te vermijden dat de kanker zich uitbreidt.”

Geciviliseerd

Sison: “Ik zal proberen u een idee te geven van de omvang van het geweld. Het NPA is er vooral op uit om wapens te veroveren. Daartoe lukt ze de vijandelijke troepen in een hinderlaag, want die zijn toch bereid om te sterven, is het niet? Maar wanneer het schieten ophoudt, krijgt iedereen die het overleeft verzorging. De geciviliseerde oorlogsregels worden dus toegepast.”

“En van zodra ze genezen zijn, worden de gevangenen genomen soldaten vrijgelaten. Het staat hen dan vrij om af naar huis te gaan of terug te trekken naar hun moederenheid (waar ze het levende bewijs kunnen vormen van hoe goed wij onze gezelselaars behandelen). Ze mogen zelfs het NPA vervoegen, want die soldaten komen ook uit de uitgewitte klassen.”

“Maar er zijn ook veel raids waar niemand bij gewond raakt. Het NPA is er al in geslaagd om de troepen van de vijand te verspreiden. De geregelde strijdkrachten worden meestal op bepaalde punten bijeengebracht, terwijl politie en paramilitaire eenheden aan hun lot worden overgelaten. Dan trekt het NPA rond om vuurwapens te verzamelen. (lacht) Bent u geïnteresseerd in de technieken die daarbij gebruikt worden?”

Veto: De guerilla is toch meer dan een klub wapenverzamelaars?

Sison: “Ja, de strijd is natuurlijk meer dan enkel maar een militaire strijd.

Meer wapens verwerven is wel belangrijk omdat het een transfer van macht inhoudt. Je moet dat bekijken in de dialectiek van de strijd.”

Veto: Heeft de guerilla bepaalde delen van de Filippijnen onder controle?

Sison: “Er zijn 69 guerilla-fronten in 63 van de 73 provincies op de Filippijnen. Procentueel uitgedrukt kun je zeggen dat 20% van het grondgebied door de guerilla wordt bestreken. In praktijk moet je een onderscheid maken tussen twee soorten bezette zones. In de ‘stabiele guerilla-basis gebieden’ zijn de organen voor zelfbestuur al flink ontwikkeld. Revolutionaire Comités, met daaronder werkcómities, staan in voor landhervorming, recht, verdediging, finances, opvoeding, gezondheid, culturele zaken enzovoort.”

“Wanneer de vijand deze gebieden probeert binnen te dringen, kan hij erop rekenen zware verliezen te zullen lijden. Dat is niet het geval met veel ‘simplele’ guerilla-zones. Daar kan het leger op elk ogenblik in. Maar de guerilla heeft geen uitgestrekte gebieden waar de vijand alleen maar binnen kan door gebruik te maken van gevechtsvliegtuigen en tanks. De zones zijn ook niet allemaal verbonden. Er zijn dikwijls grote gaten.”

Veto: gelooft u dat met een landhervorming alle problemen zullen opgelost raken?

Sison: “Nee. Zelfs als het communisme overal ter wereld opgang zou maken, zal het mensdom altijd problemen blijven kennen. (lacht) Dat is precies wat het leven zo wondermooi en opwindend maakt.”

“Maar laat mij u niet antwoorden op een schijnbaar grenzeloze, filosofische manier. Landhervorming moet gekomplementeerd worden door nationale industrialisatie. We hebben een industrie nodig, waar de winsten gemaakt in de landbouw naar toe kunnen versuizen. Anders gaan bepaalde mensen weer land opkopen, en keren we uiteindelijk terug naar het grootgrondbezit.”

Veto: Wat is uw positie in de guerilla, vandaag?

Sison: “Ik zou zeggen: I am an observer.”

Veto: En in welke hoedanigheid komt u naar Europa en naar België. Als een akademikus of als een politicus?

Sison: “Dat hangt af van de vragen. Kontakt met de academische wereld is maar één aspect van mijn reis, maar dan wel het voornaamste. Ik ben altijd gelukkig als er academische lezingen zijn. Ik probeer zelf ook academisch te zijn. (lacht) Maar u stelt de politieke vragen. U vraagt mij of ik een politiek leider ben.”

Lode Desmet

PLUK

Kringen in het water

Kringen in het water krijg je als je een steen in de kikkerpoel werpt. Daar bestaan verschillende technieken voor, maar de meest onfeilbare is het verkiezen van een lolploeg.

Dat gaat als volgt: drie ploegen presenteren zich aan het kiezerspubliek (2 man en een paardekop). De eerste ploeg komt op en kraamt onzin uit. Dit is waarschijnlijk een serieuze ploeg, maar de kelen blijven droog. De tweede ploeg presenteert een uitgewerkte programma, de paardekop begint te hinnenken van de dorst en de derde ploeg haalt zijn slag thuis met een gratis val. Uitslag: toeters en bellen en een heel jaar een vochtig bewind. Met een oen als preses.

Kringverkiezingen

Voor de kringverkiezingen (en niet alleen daarvoor) zoekt Veto nog steeds onpartijdige verslaggevers. Kop binnensteken op 's Meiersstraat 5.

Tteraire

Letters zijn weerbarstige dingen. Je moet er voorzichtig mee omspingen, en niet laten merken dat je ze eigenlijk haat (vooral dan met die vervloekte mechanische schrijfmachines, vanwege het eelt op de vingers en de letter n die het begeeft net nu die papier af moet). Letters: De Standaard heeft er zelfs een speciale bijlage naar genoemd, of bedoelen de Heren daar iets anders mee.

Welja, de Letteren. Dat is het geheel van weetjes dat de modale intellectueel in zijn schedel steekt ter distinktie. Fingameleten wetenschap in een kristallijk keurslijf.

De Letteren, met twee t's in het midden. Net als Leuven Litterair, dat mondain zondags gebeuren voor mensen die

wellicht nauwelijks lezen, maar toch die indruk willen wekken. Een gepikte titel overigens, die *Leuven Litterair*. Want de echte *Leuven Litterair* schrijf je met één t en zonder vermelding van Betty Mellaerts.

De echte *Leuven Litterair* gaat door op woensdag 1 april om 20.00 u in 'tStuc. Geen *Grote Kanonnen* maar levende literatuur, onder andere door studenten. Samenstelling: Hans Devroe
Organisatie: Universitaire Werkgroep Literatuur

Poten en oren

Bij de studie van het menselijk wezen dient u drie dingen voor ogen te houden: 1) Hij praait. 2) Hij loopt op twee poten. 3) Hij gebruikt antikonceptie. De laatste eigenschap is de subtielste. Er wordt dan ook nogal eens een boompie over opgezet (eigenschap 1), met het gevolg dat heel wat mensen steigeren (eigenschap 2). Zo blijkt weer eens dat alles met alles te maken heeft.

Eigenschap 1 heeft toch ook zijn charmes, vooral met de televisie in de buurt en Ronald Reagan op het scherm: ook hij praait, dus een herseninhoud heb je er niet voor nodig. Hoewel het helpt. In nutteloze spelletjes zoals *De Taalstrijd* bijvoorbeeld, met geestigheden van Marc Uytterhoeven en kronkels van Guy Mortier.

Ach, hadden wij maar een hoofdredakteur als Guy Mortier, denk ik soms.

Soms.
De Taalstrijd met Marc Uytterhoeven, Guy Mortier, Myriam Thys en Marcel Vanthilt. Donderdag op het Valkfeest.

CAPTAIN COPY

NAAMSESTRAAT 113-115
3000 LEUVEN
Tel. 016/23.61.60

Dans en gevoeligheid

Vivace mais pas trop

"In het gevecht om de ruimte gaat het veel jongeren eenvoudigweg om een plek om te leven en in die strijd om het bestaan is het lichaam het enige wapen dat zij bezitten" schrijft Dirk Hebdige in zijn boek *The meaning of style*. Zijn uitspraak is zowel toepasbaar op ontwikkelingen binnen de maatschappij als binnen de kunsten. De aandacht voor het lichaam vertaalt zich artistiek in de groeiende belangstelling voor de dans.

In een nummer van *Toneel Teatraal* (1985) omschrijft de Nederlandse toneelkritikus Robert Steijn het moderne levensgevoel als een strijd tussen hoofd en hart. Een vrij voor de handliggende en weinig opzienbarende analyse, ware het niet dat Steijn ze toepast op de teatersituatie in Vlaanderen en in Nederland.

In Nederland zou de strijd beslecht worden in het voordeel van het hoofd (cfr. het werk van Gerardjan Rijnders en Maatschappij Discordia). In Vlaanderen zou het lichaam en de fysieke roes het antwoord vormen op het dilemma. Steijn vermeldt het werk van Jan Fabre en Anne Teresa de Keersmaecker. Afgezien van de al te gemakkelijke eenduidigheid eigen aan iedere schematisering is Steijns indeling toch de moeite waard, vooral met betrek-

king tot de dans.

Dit is Belgisch

Sinds een aantal jaren heeft ons land zich opnieuw van een opmerkelijke plaats verzekerd op de moderne dansscène. De *Rosasgroep* is een vruchtbare kern gebleken. Anne Teresa de Keersmaecker is met "Bartok / Aantekeningen" (1986) aan haar vijfde koreografie toe. Begin mei komt de voorstelling naar de Leuvense Stadsschouwburg. Internationale erkenning heeft niet lang op zich laten wachten. Eind vorig jaar werd een herwerkte versie van "Rosas danst Rosas" met groot succes aan het Amerikaanse publiek voorgesteld. En deze week gaat de Keersmaeckers nieuwste produktie "Verkommenes Ufer Medeamaterial Landschaft mit Argonauten" in Utrecht tijdens het Spring Dance Festival in première. In de schoot van Rosas hebben zich een aantal interessante koreografen ontwikkeld.

Roxanne Hullmand met haar solo- produktie "Muurwerk" en Michel Anne Demey met "Face à face" (tesamen met Pierre Droulers) waren dit jaar al in Leuven te zien. Woensdagavond brengt *Adriana Borriello* haar koreografie "Allegro vivace mais pas trop". Borriello richtte tesamen met de eersmaecker de groep Rosas op en danste mee in "Rosas danst Rosas". Verder werkte Adriana Borriello nog samen met de bovenvermelde danser Pierre Droulers in "Midi Minuit".

De jongste dansgeneratie heeft nog maar weinig affiniteit met dat andere grote moment in de Belgische (en internationale) dansontwikkeling: *Maurice Béjart* en het *Ballet van de XXste Eeuw*. Het lichaam bij Béjart is altijd een *metafysisch geladen* lichaam; het wordt gemystificeerd en gedramatiseerd. Het lichaam van de danser verwijst naar iets dat het lichaam overstijgt. Het lichaam bij de moderne koreografen verwijst alleen naar zichzelf; het haalt de extase, de verrukking en de pijn alleen uit zijn eigen aanwezigheid, zijn eigen fysiek. In de meeste eigentijdse koreografieën ontbreekt zelfs iedere narratieve eenheid; het lichaam laat zich niet langer dikteren door een opgelegd verhaal.

"Allegro vivace mais pas trop" is opgebouwd rond een cellosone van de Oosteuropese komponist Zoltan Kodaly. Geen toevalligheid wellicht als je bedenkt dat ook de Keersmaecker met Bartok terugrijpt naar de moderne Oosteuropese muziek van de eerste helft van de eeuw. De Keersmaeckers evolutie van de minimalistische muziek van Steve Reich in "Fase" (1982) naar de muziek van Bartok in haar laatste produktie wijst op een fundamentele verschuiving in haar werk. De strakheid van minimale danspatronen heeft plaatsgemaakt voor een gevoeligheid die zich buiten het matematische bevindt. In de bespreking van "Elena's Aria" en "Bartok / Aantekeningen" worden omschrijvingen als "abstracte bewegingspatronen", "matematische danskonstrukties", "rechtlijnige en eenduidige dynamiek" vervangen door termen als "kwetsbaarheid", "onzekerheid", "anekdotiek"; de nadruk komt te liggen op "de emotieve dimensie van de verschillende bewegingen". Emo-

ties dus: het genot, de pijn, de uitputting, de onverschilligheid van het fysieke lichaam. Dat soort emoties worden ontleed en onderzocht gedeeltelijk in de muziek, gedeeltelijk in het lichaam zelf.

Levendig, maar niet te veel

De drie danseressen van "Allegro vivace mais pas trop" bewegen zich eveneens op het snijpunt van die gevoeligheden: drie vrouwenlichamen en de ambiguitet van hun ontmoetingen. De kleren die ze dragen zijn te groot, onelegant, onvrouwelijk, en precies daarom ontwapenend en ontroerend. De hoepelrokken die ze over hun losse kleren dragen, heffen ze omhoog en trekken ze over hun hoofd uit: een onhandig erotisch gebaar naar de afwezige geliefde? Maar meer dan met hun dromen zijn ze bezig met zichzelf en met de andere op de scène. Ze blijven voortdurend in mekaar nabijheid: lichamen vallen tegen mekaar aan, uitgeput, trekken zich aan mekaar op, duwen elkaar weg, wachten op een nieuwe aanraking. Momenten van ruwheid worden onderbroken

door stiltes en langzame bewegingen die tederheid oproepen. De drie vrouwen raken niet los van elkaar: ze blijven veelal gevangen binnen de patronen van cirkels en driehoeken. Vivace mais pas trop. Levendig maar niet te veel. Waar ligt de nadruk op? Vivace? Mais pas trop? Een gemilderd pessimisme? Iedereen maakt wellicht zijn eigen verhaal. De lichamen dringen hun taal niet op, misschien spreken ze niet eens een taal of een taal die door het hoofd niet kan begrepen worden. Niet in de zin van mystiek of irrationalisme maar in de zin van een *komplexe niet-verbale taal* die intellectueel niet te dekoderen valt.

Een taal die verwantschap vertoont met de muziek en de beeldende kunsten: niet na te vertellen maar diep rakend.

Erwin Jans

Adriana Borriello, Allegro vivace mais pas trop, in: Stadsschouwburg, woensdag 1 april 20.30 u. Reservatie: Stadsschouwburg 016/22.21.13 (tussen 9.00 en 11.00 u). Prijzen: 200/250. Org. 't Stuc.

LEUVEN LITTERAIR — Hugo Claus kwam, zag en overwon op Leuven Litterair. Hij mocht er de Prijs van de Vlaamse Lezer in ontvangst nemen. Verder was Leuven Litterair maar een matte bedoening met meer Tent dan Litteratuur. De schrijvers gaven veel handtekeningen, maar kregen weinig aandacht. Veto snuffelde er rond en de produkten van dat werk kan je na de paasvakantie konsumeren. Met onder andere interviews met Herman De Coninck en Adriaan Van Dis. (Foto Jeroen Revalk)

Muurtoerisme

Over plaatsen

Vorige weken kon u reeds algemene beschouwingen lezen over 29 april. Laten we vandaag even konkretiseren. Laten we het hebben over plaatsen.

Men koos plaatsen. Plaatsen in de stad die de invulling door een kunstwerk toelieten. Dan verbond men de plaatsen door een route. Er wordt een eerste mogelijke wandeling gesuggereerd, bepaald door economische en organisatorische overwegingen. Deze overwegingen zijn uiteraard niet algemeen-geldig. Eerst komen immers de plaatsen, de woorden. De schikking, de lezing stelt men zelf samen, desnoods met zelf gekozen woorden. Lussen, passages, herhalings zijn mogelijk. Een vijftigtal plaatsen maken een groot aantal verschillende wandelingen mogelijk. Zelfs een ontwijkende.

Ter zake: over vijf van de vijftig plaatsen.

1. Pauskollege: trapzaal

De dubbele glazen toegangspoort aan het einde van het binnenplein van het Pauskollege maakt deel uit van een intensief gebruikt en geïkht parcours naar het Maria-Theresiakollege, Hogeschoolplein en verder. Dagelijks stromen honderden gehaaste studenten niet al te aandachtig door deze mooie ruimte.

Robert Bruyninckx, een Antwerps kunstenaar die een aantal jaren geleden op de Biënnale van Middelheim opviel met een rechte rij populieren, zal inspielen op dit gegeven.

Hij vult de trapzaal met een doolhof van 90 cm hoog, wijzigd enigszins het geïkht en geruisloze parcours, vraagt de studentestroom, vraagt om opnthoud en aandacht.

2. Isol: doorgang

Eén van de meest gebruikte toegangen tot de Kampus Sociale Wetenschappen en tot het Stuc is de smalle doorgang onder Isol. Het afficheleven viert er hoogtij. Gigantische lagen papier bladeren af, en ontbinden op de natte tegelvloer.

Een voorlaatstejaars student geneeskunde werkt er met afdruppende en op elkaar gestapelde verflagen: het ontwerp is nog in wording.

3. Economie: borden

Het Economie-gebouw aan de hoek van de Dekenstraat en de Vesaliusstraat is de drager van een enorm, langgerekt aanplakbord. Wie er naast wandelt, loopt naast continue linten affiches, auto's en fietsen. Bovendien loopt het bord om de hoek: vanaf de overkant van de Vesaliusstraat is het perspectief indrukwekkend.

Economika reserveerde het hele aanplakbord voor een ploeg ondernemende student-kunstenaars in spe: de verkiezingen zijn op woensdag 29 april, de dag dat ze aan hun fresco werken, achter de rug: de beslissing is gevallen, de affiches mogen worden overschilderd.

4. Centrale bib: toegang

Onlangs werd de benedenverdieping van de Centrale Bibliotheek heringericht: op twee schermen zorgt sindsdien voor twee kwalitatief verschillende ruimten, herdefinieert duidelijk binnen- en buitenruimten.

George Smits is een kunstenaar die overwegend experimenteert met de akoestische kwaliteiten van bepaalde ruimten en van bepaalde materialen. In de binnenpartij van de benedeningang van de bibliotheek plaatst hij een kudde 'geluiddieren', inspelend op de aard

5. De Dijke-oeveren

Een ingetogen plaats op het parcours: een brug over de Dijke, tegenover Belgisch Congo, op de brug twee uitragende balkonnetjes, een bruine, snelstromende Dijle, diep tussen de bakstenen wanden.

Bart De Putter is niet zo heel lang geleden afgestudeerd aan de Brusselse Sint-Lucaschool. Over de Dijke-oever legt hij grote bladen papier, vooraf beschilderd rond het thema Lohengrin. De vellen absorberend papier reiken tot in het water. Op 29 april wordt het parcours feestelijk ingehuldigd: op dat ogenblik werkt Bart De Putter zijn schilderij af, hij overspoelt het geheel met verf, die afdruift in de Dijke en mee de rivier kleurt.

Dit nog: men moet elke keer herbeginnen. Elke dag begint blank: een besneeuwde stad. Het werken in die stad van 29 april is als spelen in de sneeuw. Misschien onschuldig.

Het woord is aan u.

Geert Herbots

Veto zoekt medewerkers

Het academische jaar vordert met rasse schreden. Nu de eerste zonnestralen door de wolken beginnen te priemen, slaan de meeste studenten de eerste bladzijden van hun cursus om.

Mocht u het blokken al eens moe worden en niet dadelijk weten hoe u

zich het best kunt ontspannen, dan bieden wij u één mogelijkheid aan: schrijf eens een artikel voor Veto. Over iets wat je bezighoudt, iets wat je interesse wegdraagt of iets wat op je lever ligt. En dat bovendien relevant is voor Veto. Kom eens langs op 's Meiersstraat 5.

MUUR TOER ISME

Mijn naam is en ik ben te kontakteren op
volgend adres:
..... Telefoonnummer:
Ik ben van plan alleen/met een groepje van personen een muur op
het parcours te beschilderen en denk hiervoor het volgende materiaal
nodig te hebben:
(Strookje af te geven op 't Stuc bij Miep Vermeire, waar je ook je
plaats kan reserveren).

